

DIBUIXEM UN CAMÍ: 15 fites per assolir una ciutat més sostenible

Les 15 fites que busca assolir l'Agenda 21 Local de Girona, agrupades amb el nom de "Dibuixem un camí", són el resultat final del conjunt de debats i idees sorgides en les diverses sessions de treball organitzades pel Consell Municipal de Sostenibilitat. El redactat de les 15 fites sorgeix de la jornada oberta del dia 5 de juny de 2004 i la sessió plenària del Consell de 21 de juny de 2004, com a resum de fàcil divulgació del conjunt de línies estratègiques debatudes. Per això, les idees i conceptes que s'inclouen en aquests redactats són molt més amplis. Per a una millor comprensió del seu contingut us remetem al document *Diagnosi estratègica dels objectius de l'Agenda 21 Local de Girona*, que conté íntegrament les 74 propostes de línies i les poc més de 200 idees-força resultants de les sessions de treball, i també als elements clau de la *Declaració d'Objectius de l'Agenda 21 Local de Girona*. Per facilitar-ne la comprensió, en aquest apartat presentem una explicació de les idees i conceptes sorgits dels diferents documents i sessions de treball i que s'agrupen dins de cada fita.

EIX 1. GIRONA, UN ESPAI ON VIURE

1.1. *Desenvolupar plans de gestió integral dels espais naturals i zones verdes per potenciar la biodiversitat i la connectivitat facilitant el coneixement, identificació i participació de la ciutadania.*

Dins d'aquesta fita, es considera potenciar la gestió integral de la biodiversitat i espais naturals de Girona, i que aquesta hauria d'incloure el realitzar intervencions per controlar plantes al·lòctones i continuar l'exemple de potenciar espècies mediterrànies en els espais públics. També mantenir el mosaic d'hàbitats al municipi, i preservar els espais poc representats, com són els camps de conreu. Es recomana també el fer un seguiment dels espais naturals a través d'indicadors d'avaluació, i realitzar estudis de determinats grups taxonòmics (com els ratpenats, les papallones, ...) dels que es disposa poca informació o que es poden considerar sensibles o bioindicadors. Pel que fa a millora de la informació existent, es destaca també la necessitat d'ampliar el coneixement dels estudis i aspectes geològics. Per tal de facilitar la recopilació i difusió de la informació es recomana instaurar un sistema integrat d'informació que sigui d'ús comú i accessible; així com donar suport, treballar en comú, i reconèixer la tasca de les entitats existents al municipi. Finalment es destaca la necessitat d'acostar els ciutadans i ciutadanes als espais verds a través de la informació, la senyalització de rutes i espais, i campanyes de sensibilització.

1.2. *Per minimitzar els impactes locals i globals de la mobilitat, calen pactes municipals i supramunicipals que redueixin els desplaçaments privats contaminants mitjançant una xarxa de transport sostenible i funcional.*

Dins aquesta fita es busca prioritzar els desplaçaments a peu, en bicicleta i en transport públic per davant del cotxe. Per assolir-ho, es proposa promoure polítiques de pacificació del trànsit, tot augmentant les zones de vianants i de prioritat invertida; vetllar pel compliment de la normativa; potenciar el transport públic amb la millora de l'oferta i la informació sobre les línies de transport urbà, el donar prioritat als autobusos en la circulació i afavorir els intercanvis intermodals. Es considera que tots aquests aspectes s'haurien de poder planificar des d'una perspectiva supramunicipal, i per això es proposa elaborar un Pacte Supramunicipal de la Mobilitat Sostenible; potenciar un observatori de la mobilitat; i participar en la creació i gestió d'una Autoritat Metropolitana del Transport.

1.3. Cal pactar entre tots el model de sistema urbà que redueixi la petjada ecològica i que sigui socialment just; i establir els criteris concrets i les responsabilitats en tots els camps i per a tots els agents socials.

Dins aquesta fita es busca consensuar criteris de sostenibilitat per aplicar a totes les escales de planificació i execució de la ciutat. La planificació haurà de fomentar la descentralització i accessibilitat als diferents serveis, i incorporar criteris de mobilitat sostenible. També s'hi proposa un pla de xoc pels barris amb menys recursos i la promoció de l'habitatge social i sostenible.

1.4. Promoure organismes supramunicipals per a la coordinació, planificació, participació i gestió dels sistemes naturals, la planificació urbanística, econòmica i social, la mobilitat i els serveis generals.

Aquesta fita recull la necessitat de coordinació supramunicipal en la gestió del trànsit i la mobilitat en general, del sistema d'espai naturals, de l'habitatge i el sòl industrial, i de determinats aspectes de la política econòmica i social.

EIX 2. GIRONA, UNA MANERA DE VIURE

2.1. Elaborar un pla per tal de reduir la despesa energètica, la dependència externa, i augmentar l'ús de les energies renovables en detriment de les no renovables (fòssil i nuclear).

En aquesta fita es recull la creació d'una agència local d'energia –oberta supramunicipalment- per a l'estalvi d'energia i la promoció d'energies renovables. Amb la creació de l'Agència s'hauria de facilitar el continuar amb el pla municipal d'estalvi d'energia, instaurar la comptabilitat energètica municipal, realitzar un pla d'auditories energètiques, facilitar la introducció d'energies renovables en els edificis públics, i establir ordenances que incentivin actuacions en matèria d'estalvi d'energia. També afavorir l'adopció de criteris bioclimàtics i d'estalvi d'energia en el disseny i planificació de les noves edificacions, incentivar a les empreses a realitzar actuacions i bones pràctiques energètiques, mantenir el sindicadors de sostenibilitat en matèria energètica, i impulsar campanyes d'informació i sensibilització ciutadana.

2.2. Introduir criteris per a una nova cultura de l'aigua. Posant èmfasi en l'estalvi, reducció i optimització.

Aquesta fita incorpora la introducció de mesures en els nous edificis i en la planificació urbanística per millorar la gestió de l'aigua i especialment la recollida de pluvials. També inclou el continuar amb la renovació i millora de la xarxa d'abastament d'aigua potable; estudiar i fomentar el reaprofitament de les aigües pluvials i les depurades; diversificar els abastaments usant aigua de pous per regar i recuperar les fonts; i millorar i ampliar l'estació depuradora.

2.3. Definir un nou model de gestió de residus que potencii el model de les 3R i minimitzi la incineració i l'abocament com a sistemes de tractament.

Aquesta fita inclou el definir un nou model de gestió dels residus que potencii la Reducció, la Reutilització, i el Reciclatge (les 3R) i minimitzi la necessitat de sistemes de tractament finalistes com la incineració i l'abocament. El nou model tindrà en compte mesures per adequar la via pública, les zones comunitàries i els domicilis a les necessitats de la gestió dels residus. També haurà de contemplar els residus comercials, estendre la recollida de l'orgànica a tots els barris, potenciar i facilitar la recollida selectiva, i implicar els ciutadans introduir amb campanyes d'educació ambiental i mesures incentivadores.

2.4. Disminuir la contaminació atmosfèrica, acústica i electromagnètica a escala local; i contribuir, des de Girona, a la disminució de les emissions de gasos relacionats amb l'efecte hivernacle.

Dins aquesta fita s'inclou la necessitat de realitzar estudis i disposar, i facilitar, informació sobre l'estat actual de la contaminació atmosfèrica, acústica i electromagnètica de la ciutat. I poder revisar i consensuar els límits acceptables, i actuar sobre els focus puntuals de soroll i gasos, i contribuir, des de Girona, a la disminució de les emissions de gasos relacionats amb l'efecte hivernacle.

2.5. Promoure bones pràctiques ambientals.

Aquesta fita recull les propostes de promoure bones pràctiques ambientals a les empreses i també en les actituds i hàbits de tots els ciutadans i ciutadanes.

2.6. Millorar la qualitat de vida

Aquesta línia proposa que s'inclouguin en els Plans d'Acció aspectes de millora de la qualitat de vida relacionats amb la salut, l'esport, el món laboral i l'organització del temps.

EIX 3. GIRONA, UN ESPAI PER PARLAR

3.1. Promoure el coneixement, la participació crítica i responsable i la implicació en les decisions, de la ciutadania; amb un llenguatge clar i entenedor; centrat en els barris, sectors, associacions de veïns i persones; a partir de les seves necessitats i interessos; tot això en un procés de mitjà-llarg termini, en el marc de la ciutat educadora.

En aquesta fita s'agrupen totes les propostes destinades a afavorir el coneixement i participació dels ciutadans en la construcció de la Girona sostenible.

EIX 4. GIRONA, TOTS JUNTS

4.1. Fomentar la integració des del respecte a la diversitat mitjançant polítiques actives d'educació, habitatge, ocupació i cultura.

Dins aquesta fita s'hi recullen les propostes en matèria d'educació, d'accés a l'habitatge, d'accés a l'ocupació, i de creació i oferta cultural, encaminades a facilitar la integració activa en la societat de tots els col·lectius (joves, immigrants, gent gran, persones malaltes, etc..).

4.2. Recuperar i reinventar la relació entre Universitat i ciutat.

Aquesta fita recull la necessitat d'incrementar la vinculació amb la Universitat de Girona, com a font de pensament, espai de trobada i debat, i com a agent clau de la ciutat en el procés de definir i d'assolir una ciutat més sostenible.

4.3. Crear espais de participació, intercanvi i coordinació amb la inclusió dels diferents discursos existents (sectors, àrees, col·lectius, generacions, institucions, grups, etc.) per tal d'optimitzar esforços i recursos en educació, cultura i esports, per assolir la cohesió social i el desenvolupament sostenible.

En aquesta fita es recullen els aspectes de potenciació de la transversalitat, que inclouen el potenciar la comunicació i coordinació entre agents públics i privats, fomentar una major transversalitat entre sectors, promoure l'intercanvi entre professionals, i optimitzar els serveis i equipaments existents.

4.4. Transformar les polítiques de cooperació internacional per tal de generar efectes bidireccionals que permetin assolir un model de societat sostenible.

Amb aquesta fita es busca promoure una estratègia d'acció transversal en els afers globals, i sobretot que les polítiques de cooperació internacional que es realitzin des de Girona promoguin també canvis en el model de societat de Girona per tal que aquesta sigui més sostenible i justa.